la humanitat

Director: Lluís Companys

Redacció i Administració: Pelai, 56, 2.on
Telèfons 16407 i 16408

Imprenta: Carrer de Bot, 21

Any I * Núm. 10 — Barcelona, 19 de novembre de 1931 — Edició del vespre — Dues edicions diàries

De la conxorxa dretista

L'honorabilitat dels homes d'esquerra

ELS PARLAMENTARIS CATALANS RATIFIQUEN LA SEVA ABSOLUTA CONFIANÇA AL SR. COMPANYS

I ELS SENYORS NICOLAU D'OLWER I MARTI ESTEVE, DIUEN QUE ÇO PUBLICAT A "LA PUBLICITAT", NO RESPON PAS AL SEU CRITERI NI AL DEL PARTIT

Madrid, 18. — Aquesta tarda s'ha reunit a una de les seccions del Congrés, la minoria d'Esquerra Republicana.

La reunió fou llarga, puix que començà a les quatre de la tarda i durà fins les nou de la nit.

En les dues darreres hores de la reunió, assistiren a la mateixa, el ministre d'Economia, senyor Nicolau d'Olwer i el diputat senyor Martí Esteve.

En acabar la reunió, hom facilità la següent nota:

"Reunidos los diputados de Izquierda Republicana de Cataluña y de la Unión Socialista, han tomado, por unanimidad, los acuerdos siguientes:

Primero. — Ratificar la absoluta confianza al jefe de la minoría catalana, senyor Companys.

Segundo. — Comunicar el anterior acuerdo a los demás componentes de la representación de Cataluña.

Los señores diputados Corominas, Carner, Layret i Jiménez, han prestado su conformidad al anterior acuerdo.

Los diputados señores Nicolau d'Olwer y Martí Esteve, del Partido Catalanista Republicano, conocedores del anterior acuerdo, hacen público que el reportaje aparecido en la edición del domingo de "La Publicitat" no traduce criterio alguno del partido ni el suyo personal y entienden que la minoría catalana, en cuanto afecta al Estatuto, ha de seguir manteniendo firmemente su unidad, como hasta ahora.

El senyor Estelrich, por su parte, cree en la conveniencia de continuar manteniendo, como hasta ahora, la representación, en lo que se refiere al Estatuto".

INTERESSANTS MANIFESTACIONS DEL SENYOR LLUHI I VALLESCÀ

Abans de dita reunió, el diputat de l'Esquerra Catalana de Catalunya, senyor Joan Lluhi i Vallescà, va fer a un corresponsal les següents manifestacions:

—"Considero que el reportage publicado por "La Publicitat", queriendo dar carácter de maniobra internacional contra la peseta a las entrevistas que M. Bloch haya podido celebrar en Barcelona con elementos políticos de la Izquierda Republicana de Cataluña, constituye un fantasia política, y que en estos momentos, el querer desprestigiar a quienes por la fuerza democrática llevan la mayor responsabilidad en la defensa del Estatuto y representación en Cortes de Cataluña, tiene todos los caracteres de una traición patriótica.

En cuanto a las entrevistas que yo haya podido celebrar, en unión de otros amigos de la Esquerra, con M. Bloch, he de hacer constar que todas ellas hubieran podido celebrarse con luz y taquígrafos.

Por nuestra parte no hubo nada que tendiese a ocultar tales entrevistas, ya que de ellas hablamos en peñas de amigos y en cuantas ocasiones hubo lugar a ello, sin concederlas mayor importancia que la que naturalmente tiene.

A no ser nosotros unos groseros, no podíamos negarnos a recibir y conversar con un señor que venía presentado por el alcalde de Toulouse y por M. Voittelier, distinguido miembro de la colonia francesa en Barcelona y organizador de la participación española en las Ferias de Toulouse y Marsella.

Lo único positivo es que M. Bloch marchó de Barcelona después de conversar con los elementos dirigentes de la Generalidad de Cataluña y del Ayuntamiento de Barcelona sin haber obtenido la menor base para iniciar siquiera una combinación financiera, ni esperanza de poder realizarla.

Finalmente nos dijo que como los ataques de este nivel político y moral no son nuevos en "La Publicitat", respecto a ellos el señor Lluhí particularmente piensa, en la reunión que esta tarde celebrará la minoría catalana, proponer, y cree que se aprobará por unanimidad, que hasta tanto no sea desautorizada la campaña iniciada por el señor Brunet, y especialmente el tono que la informa, rompan los elementos de l'Esquerra toda relación política con aquellos otros, encaminando toda su acción a queden delimitadas conductas y actitudes, y la posición del ministro de Economía, señor Nicolau, ya que, como es sabido, ocupa este cargo con la conformidad previamente otorgada de la minoría de la Izquierda Catalana de Cataluña.

Por nuestra parte—agregó—, todo lo que sea esclarecer el asunto nos parece bien; no queremos sombras ni dudas.

Considero completamente veraces las explicaciones dadas por el señor Companys, quien cuenta con toda mi confianza personal y de toda la minoría.

Desde ahora, de cara a toda la opinión catalana, digo que declino en quienes en estos momentos han realizado esta maniobra política la responsabilidad de las consecuencias que de ella puedan derivarse."

ELS ACORDS DE L'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Ahir, quan ja havíem tancat l'edició del vespre, l'E. R. C. ens lliurà la següent nota:

"Reunit el Directori d'Esquerra Republicana de Catalunya, per tractar de la lletra que ha estat adreçada al senyor President pel senyor Lluís Companys, la qual és motivada per la campanya difamatòria que realitza una certa premsa, ha acordat no acceptar la renúncia que en ella presenta, i ratificar una vegada més la confiança al senyor Companys, ja que, com han pogut comprovar totes les persones imparcials, aquesta campanya infundada, només és produïda per un esperit sectari que ha arribat fins a l'extrem greu que fa possible que en els moments que Catalunya planteja el seu Estatut a les Corts Constituents espanyoles, hi hagi qui, per damunt del seu esperit patriòtic, no vacili a produir campanyes com aquesta, comprensibles només en persones que vulguin defensar el règim i la política que el 14 d'abril varen saber enderrocar els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya."

ALS TRIBUNALS ELS DIFAMADORS

El senyor Lluís Companys ha manifestat al Directori d'Esquerra Republicana de Catalunya que presentar querella criminal contra els autors de la campanya calumniosa que s'està realitzant aquests dies contra la seva persona.

L'ACTITUD DE LES DRETES

Segueixen els diaris de dreta volguent atiar un foc que se'ls escapa. Amb reticències i insinuacions, que ja fan riure, procuren seguir mantenint l'equívoc. Es en va, doncs ja el poble els ha conegut i la reacció, passada la sorpresa dels primers moments, ha estat formidable i definitiva a favor dels nostres homes. No podia ésser d'altra manera.

"La Veu" segueix en el tèrmol afany de perllongar la situació i fins en Pla l'ajuda. Ja en parlarem d'això. "El Correo Catalàn", malgrat saber que menteix, piadosament sostè la insidia. I fins la "Soli" l'ajuda!

"La Vanguardia", com era d'esperar, també posa la seva part de llenya al foc, que s'està apagant I, com a bon company de premsa, ens diu "órgano pueblerino". Deu ésser perquè no portem "esqueles". ¡Què hi farem!

Malgrat la tendència del seu comentari, aquest té algun paràgraf sensat. Copiem-lo:

"Ahora bien: es evidentemente excesivo, salvo mayores pruebas, presentar el último de estos episodios como una de esos *affaires* de alta traición, de *chantage* político en gran escala, de diabólica maniobra contra los más altos y sagrados intereses de la patria, en combinación con poderes ocultos y planes internacionales, a que tan aficionada se muestra una parte, no precisamente la más sólida y digna, de la Prensa francesa. Nos parece excesivo, en estricta justicia, y además muy peligroso políticamente. Sin duda, el periódico que ha convertido en león este ridículo ratón, no pretendía más que dos cosas, muy humanas las dos: asestar un buen porrazo a un odiado contrincante político y conseguir un éxito ante la opinión pública. Pero abrigamos la firme convicción de que en manera alguna deseaba que su gesto tuviera en Madrid y provincias las extraordinarias (aunque previsibles) repercusiones que está teniendo, en vísperas de la discusión parlamentaria de los artículos constitucionales relacionados con la parte financiera del Estatuto catalán. Desde aquí, se oye cómo el ministro de Hacienda, sus amigos, los socialistas, que no sabemos qué ilusiones abrigan respecto a Cataluña, y otros que comparten la misma actitud discretamente hostil, se frotan de gusto las manos."

ARA, ENTRAREM NOSALTRES

Caldrà esbrinar quines mans amagades mouen els fils dels titelles calumniadors. Caldrà descobrir, i ho farem, podeu estar-ne segur, quina conxorxa s'ha tramat, quins procediments s'han emprat, per a donar aparences de cosa sospitosa a la que no és més que un incident potser més grotesc que altra cosa. Convindrà aclarir les raons d'aquesta coïncidència joiosa de totes les dretes, en ferir els nostres homes, i ara, en la persistència a mantenir l'injuriós equívoc.

Tots ho aclarirem. Sabrem i direm el paper que cadascú ha fet en aquesta farsa, i potser els que ara es freguen les mans, pensant haver llençat un xic de fang damunt de l'Esquerra Catalana, el partit odiat que els va foragitar dels seus llocs, i donat una punyalada traidora a l'Estatut de Catalunya, es doldran, molt aviat, d'haver-se embolicat en maquiavelismes que els hi estan amples.

EL SENYOR COMPANYS A MADRID

Ahir nit, en l'exprés, va sortir cap a Madrid el diputat a Corts i cap de la minoria catalana al Parlament, senyor Lluís Companys, a qui acompanyava el diputat senyor Grau.

Acomiadaren el senyor Companys a l'estació nombrosos amics que palesaren la seva absoluta conformitat amb sa conducta i es disputaren l'honor d'estrenye-li la mà.

El senador Borah

Personalitat destacada de la política nordamericana, qui s'ha qualificat molt en els medis internacionals per la seva declarada animositat a França, que s'ha fet més palesa encara en la qüestió dels crèdits i deutes de guerra, en relació amb els quals manté una posició d'extrema intransigència.

La recent entrevista de Borah amb Grandi, però, sembla que ha contribuït força a reduir l'obstacle que és Borah per a la revisió del Tractat de Versalles i per a l'anullació dels deutes de guerra.

Per a l'Hospital del Càncer

La Comissió de Finances de la Cambra francesa, en discutir el projecte de llei sobre despeses d'interès nacional, no ha volgut oblidar l'obra humanitària que aquesta dona excepcional que és Mme. Curie, ha dut a terme després de consagrar-hi gairebé la totalitat de la seva vida.

Mme. Curie, que en col·laboració amb el seu marit —víctima del seu descobriment—, dotà a la humanitat d'aquest foc sòlid que és el radi, viu absolutament consagrada a la seva obra. En el món científic es segueix amb el

màxim interès tot el que fa referència als resultats esplèndids que ve obtenint en el tractament del càncer, flagell espantós que tantes i tantes vides sega, sense que fins ara hom hagi trobat un procediment d'eficàcia absoluta per a combatre'l.

A l'Hospital del Càncer, que dirigeix la ilustre radiòlaga, en col·laboració amb el Dr. Regaud, hom ha obtingut resultats sorprenents, tot aplicant als pacients el tractament heliocuriteràpic, fruit de tota una vida d'estudis, de treball abnegat i de sacrificis. Per aquest motiu, l'indicat hospital ha despertat l'interès de tot el món.

França no podia, en el moment de votar un crèdit per despeses d'interès nacional, deixar de banda aquesta institució que l'honora, i la Cambra, sense discussió, ha acordat ajudar-la amb una quantitat respectable. Així evita, la veïna nació, que la guerra contra un mal tan horrible, depengui d'unes dàdives, sempre migrades, que no arriben a subvenir les necessitats d'un tan important servei.

cadadia...

Butlletí del temps

Un altre dia de sol. Sol pàllid, blau pàllid. A l'horitzó una lleu boirina densa, lleument morada.

Barcelona, avui, en aquest daurat dia de tardor, feia aquella pudoreta característica de totes les grans ciutats: pudor d'asfalt, de pols, de gasolina, de perfumeria estrangera, de tinta d'impremta...

I aquella exclamació de sempre:

—Sembla talment un dia de primavera!

Melodrama de la ciutat

Un bar. Pistolers. Carreres d'automòbils. Trets. Una mansarda voltada de policia i guàrdia civil. Una batalla amb totes les de la llei.

I el comentari:

—Això sembla Xicago! Això ens donarà categoria de gran ciutat! Això és magnífic!

Les famílies dels morts no ho trobaran tant, de magnífic. Les famílies dels morts s'haurien passat d'aquest sensacionalisme que ha portat la tristesa a les seves llars.

El general d'Acció Catalana

Ahir, ressenyant l'assalt del bar del carrer d'Urgell, llegiem en un diari: "El governador, senyor Josep Oriol Anguera de Sojo, dirigeix personalment l'atac contra els pistolers."

Felicitem Acció Catalana i al seu òrgan, "La Publicitat", que és l'"A B C" de Catalunya. Ja tenen un general en les seves files.

Siguem sincers: en les seves filetes.

Aquesta gent no es priva de res.

Reclams

'Editorial Apolo acaba d'editar un nou llibre, força interessant per cert: "El enigma del despertar de Xina".

Un senyor, en comprar el llibre, deia al dependent de la llibreria:

—En sap aquesta editorial de fer el reclam dels seus llibres.

—Per què ho diu?

—Per tot això que porten els diaris de Xina i el Japó—digué amb una completa seriositat el comprador.

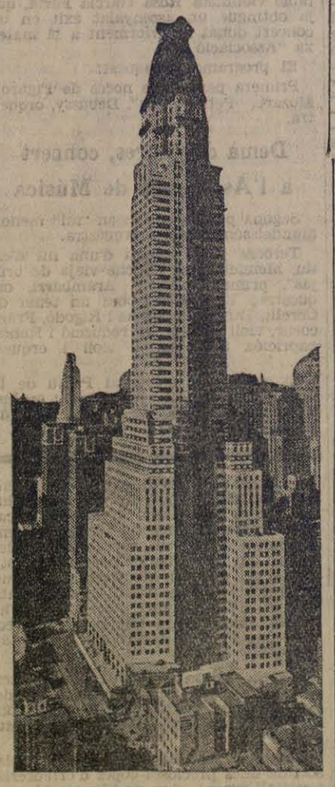

Aquest gratacels, fins ara el més alt dels molts gratacels de Nova York, va a perdre tota la seva importància. Ja no serà una de les grans atraccions de la gran urb americana, que eren ensenyades al foraster com a cosa única "in the world". Ara, el grup Rockfeller —uns quants multi-milionaris— ha emprès la construcció d'un nou gratacel que deixi petitet el que la foto reprodueix.

El nou gratacel, dins d'ell, tindrà cinemes, estació de T. S. F. i un teatre de 6.100 seients.

Això costarà un xic més de 50 milions de dòlars. Uns sis mil obrers hi treballaran. Per el transport de 320.000 tones de material necessàries —d'eliès, 50.000 tones d'acer— caldran 12.500 vagons, és a dir, un tren de 161 quilòmetres de llargada.

Nova York segueix, doncs, essent la terra de les coses extraordinàries.

«El Siglo Futuro», diari catòlic de Madrid, menteix descaradament per l'afany de denigrar als homes de l'Esquerra Catalana. Es veu que pels diaris catòlics, el mentir no és pecat

LA LLUITA CONTRA ELS BANDITS

A la presò d'Ajaccio no hi caben ja els presos

Segueix amb la mateixa intensitat la recerca dels bandits de Còrsega.

Les darreres noves donen compte de la detenció de Domènec Santoni, primer lloc tinent del bandit Bartoli. Sembla que Santoni s'ha constituït presoner.

Domènec Santoni és originari de Pila Canale i té 23 anys. Fa dos anys que

La presó d'Ajaccio.

viu al "maquis", on operava d'acord amb en Bartoli. Quant va començar l'ofensiva policiaca, Santoni va cercar refugi a la regió de Palneca. Semblava que volia dirigir-se cap a Sartenc i Bonifaci, per a arribar a Cerdenya.

El rigor de les mesures de la policia ha impedit que pogués fugir. S'ha rendit perquè no tenia altre remei que fer-ho.

SPADA

S'està cercant a Spada. No se'l troba però se sap cap on va. A Bocognano, han estat vistos focs nocturns força sospitosos. L'altre nit, un home sense armes va demanar hospitalitat a una casa de Bocognano. Allí va dormir, obligant a l'amo a donar-li hostatge. Al matí va fugir cap a la selva. Després ha anat a altres cases, no essent rebut pels seus habitants.

L'ofensiva segueix intensa. El cercle s'estreny cada dia més. El desenllaç s'apropa. La presó d'Ajaccio està plena de detinguts. Gairebé ja no hi caben...

focs de bengala

La filla d'en Sumiller

Coneixeu "El gra de mesc", aquella deliciosa comèdia — de Ferrer i Codina, si mal no recordo — postergada injustament del repertori, avui que hom representa tantes nicieses? Si no la coneixeu, us diré que l'autor hi planteja, hàbilment, les conseqüències d'una calúmnia, que a fi de comptes ve a tacar l'honra del mateix que l'ha propalada. El protagonista, per rivalitats de poble, ha llençat una acusació infamant contra la filla del seu enemic Sumiller. I l'acusació recau, per la força dels fets, damunt la seva pròpia filla.

Tanmateix, un personatge de l'obra ens assabenta que la calúmnia és com el mesc, el qual posseix una sentor tan forta que impregna, per sempre més, allò que hi estableix contacte. La raó acaba sempre per imposar-se, i l'emanació odorífera embolcalla els mateixos que la posen en joc. Però no manca mai aquell que no queda convençut i amb posat d'home superior parla, amb afectada indulgència, de les flaqueses humanes...

Heus aci el que té de perillós i de revoltant la calúmnia. El calumniat no en té prou de suportar, sense haver-la provocada, la sentor del mesc, sinó que les narines dels curts de gambals diuen percebre-la sempre. La filla d'En Sumiller veu com resplandeix la seva innocència, però el seu nom ha anat en doina en les xafarderies de carrer i la seva puresa n'ha rebut un impacte que tots els desgreuges no aconseguiran esborrar.

"Calumnia, que algo queda", diu un adagi castellà. Allò que té de més innoble i purulent la tasca del calumniador és això. El comptar— com hi compta — amb el sediment de dubtes i reserves que la seva irreflexiva acusació fa pujar a la superfície de les aigües. Les passions s'exacerben, l'aire esdevé irrespirable i la incòmoda postura que els adversaris es veuen en el cas d'adoptar enverina les discrepàncies i engendra, a voltes, canibalismes fratricides...

Si el pare calumniador hagués reflexionat que en escupir l'oprobi damunt la filla d'En Sumiller podia fer-lo recaure en allò que és carn de la seva carn, vida de la seva vida, s'hauria fet un nus a la llengua i el perfum esbalaïdor del mesc no li hauria empestiffat la casa.

J. M. FRANCES

Parlant amb Bertran de Quintana

Es construirà, a Montjuïc, un Parc Zoològic, que tindrà 18 hectàries d'extensió

PARLANT AMB BERTRAN DE QUINTANA

El regidor senyor Josep Bertran de Quintana, bon amic nostre, ens parlà, com a membre de la Junta de Ciències Naturals, de les installacions zoològiques i científiques que el dit organisme manté i que són un orgull per Barcelona.

—Des del 14 d'abril fins ara, ens digué l'amic Bertran de Quintana, la tasca de la Junta de Ciències Naturals ha estat intensa i profitosa. Parlarem, en primer lloc, de tot quant s'ha fet, en el dit termini, referent a Botànica, secció que té al seu càrrec el senyor Lluís Pujol i Quer, director del Jardí Botànic.

Des d'últims d'abril fins a darrers de juny el recollector jardiner del Museu, Enric Gros, féu una excursió a Huelva i Portugal, de caràcter botànic, anant les despeses a càrrec del Vocal Honorari de la Junta Carles Pau. Gros descobrí diverses espècies noves per a Espanya.

El Director del Museu assistí, com a delegat de la Junta, al IV Congrés Internacional de Plantes Medicinals de París, des del 17 al 24 de juliol, essent nomenat delegat a Espanya de la Federació Internacional de Plantes Medicinals i Aromàtiques.

A últims d'agost el Regent d'Entomologia, senyor A. Codina, féu una expedició a Oriola (Alacant), en recerca d'una espècie de "Cicindela" que l'Institut Entomològic de Berlín creia que es podia trobar allí, i realment la va descobrir prop d'Oriola, a Albatera. Feia un segle que es donava per definitivament estudiat aquest grup a Europa, i ara ha estat trobada una espècie nova.

La Junta de Ciències Naturals encarregarà una missió (per primera vegada en la seva història) al professor René Maire, Catedràtic de Botànica a la Universitat d'Alger, per tal que vingués a Catalunya a fer un estudi dels nostres bolets. Maire treballà aquí des del dia 5 al 24 d'octubre, i el Museu publicarà una memòria que aquell professor ha quedat encarregat d'escriure. Han estat descobertes més de cent espècies de bolets noves per a Catalunya.

A la fi d'octubre ha estat celebrada una Exposició de Bolets als locals del Museu de Catalunya, a fi de fer conèixer la nostra riquesa en aquest grup de vegetals i d'ensenyar al poble quines són les espècies metzinoses i mortals. Una gran concurrència de més de quinze mil persones assistí a l'Exposició, on foren exhibides prop de dues centes espècies diferents de bolets. Es la primera Exposició d'aquest gènere que hom celebra a Barcelona.

Fou organitzat també un Concurs Públic de Boletaires, per a premiar els bolets més rars o de major grandària. Fou també un èxit, no solament pel nombre d'inscrits, sinó pels exemplars aportats pels expositors, molts dels quals seran comentats pel professor Maire en la memòria que prepara.

I per fi ha estat cedit a la Junta el Palau d'Agricultura de l'Exposició de Montjuïc per a instal·lar-hi el Museu, i els quatre grans sots pel Jardí Botànic.

—Parlem, ara, del Parc Zoològic..., fem nosaltres.

—També és interessant la tasca i per ella mereix elogis el seu director senyor Rossell. La insuficiència de l'actual Jardí Zoològic és evident. Ni pot contenir una gran multitud, ni pot exhibir una copiosa col·lecció d'animals. N'hi ha prou amb dir que de tots els Jardins Zoològics d'Europa, el de Barcelona figura entre els més modestos.

Davant d'aquest fet ¿Barcelona ha de continuar mantenint aquest modest Jardí, o l'ha d'engrandir? De Lisboa a París no hi ha cap Jardí important. A Barcelona, doncs, un bon Jardí hi estaria magníficament situat.

No és possible eixamplar el Jardí actual. El Parc de la Ciutadella té una arquitectura que s'ha de respectar i altra banda, la superfície plana no és la més a propòsit per a muntar-hi un bon Jardí.

Un estudi dels llocs apropiats per a fer-hi un Jardí nou, indica com el millor el Parc de Montjuïc. Es aquest l'emplaçament que ha escollit la Junta de Ciències Naturals. Es en el Parc de Montjuïc on també la Junta de Ciències Naturals hi portarà els Museus d'Història Natural, el Jardí Botànic i l'Aquari. El nou Jardí Zoològic tindrà unes 18 hectàrees, extensió suficient per a admetre folgadament 40 mil visitants.

La superfície del Jardí constarà de dues parts: una planera i l'altra, accidentada. Parella topogràfica permetrà installacions originals i belles perspectives. El nombre d'installacions serà, aproximadament, d'un centenar i el nombre d'exemplars tres vegades superior al del Jardí actual. No cal dir que la majoria de les espècies exòtiques hi estaran representades.

Això no és pas solament un projecte que es pensa, sinó un projecte que es fa, que ja està en marxa. Els tècnics hi treballen activament, i la Junta de Ciències Naturals ha consignat en el seu Pressupost una quantitat per a la plantació d'arbres.

—En l'actual Parc Zoològic, s'han obtingut, enguany, noves cries?

—Sí. En l'actual Jardí s'han obtingut les següents cries d'animals exòtics:

Dos tigres; cinc xacals; una daina; dos cignes blancs; un cervol blanc; tres porcs senglars; dos micos rhesus o bandar; un aguti; una pantera negra i dos lleons.

—Ens resta, solament, afegim, parlar de l'Aquarium...

—Aquest el dirigeix l'Ignaci Sagarra. El dia 12 va ésser obert al públic l'antic Aquarium de la Cascata monumental, amb l'exhibició de diverses varietats i especies de peixos de brollador. Aquesta exhibició es repeteix cada dia festiu i a l'ensems que és un mitjà de difondre l'afició als peixos d'ornament, malgrat la seva quota popular d'un ral, contribueix a pagar les despeses d'entreteniment i adquisició d'exemplars. Dies després, la Direcció de l'Aquarium inicià les seves relacions amb l'Institut Zoològic Adriàtic de "Zara" (Itàlia) amb les conseqüents possibilitats d'obtenir per canvi una llarga sèrie de reptils de l'Europa oriental per ésser exhibits a Barcelona per primera vegada.

La Junta de Ciències Naturals facultà a la Direció de l'Aquarium perquè prèvies les proves satisfactòries, estudiés la realització d'un conveni amb el "Cinema Urquinaona" per a la installació de dos aquariums en el susdit local (les proves obtingueren l'èxit complet, tan pels peixos marins com pels d'aigua dolça). Això revela la possibilitat d'aixemplar el radi d'acció de l'Aquarium, i d'adquirir una major popularitat.

Al mes de juny l'Aquarium intensificà les seves relacions amb l'Associació de Peixeters de Barcelona i radi, i obté, per aquest mitjà, bona sèrie de peixos interessants per a ésser exhibits al públic.

Per aquella data s'inicià la relació del personal inspector del Mercat central de peix amb l'Aquarium. Element també valuós per a procurar nous exemplars rars. Per la seva banda l'Aquarium cooperarà a l'estudi i millor coneixement de les espècies d'utilitat incerta com a "mengívoles". Actualment estan en estudi alguns dels peixos dits "gormants", (selàcis), que al nostre litoral no són prou coneguts.

S'inicià l'estudi de les possibilitats de crear a l'Aquarium una secció de peixos dels països tropicals, amb aigua temperada. Acabats els treballs preliminars han ingressat per l'octubre una gran varietat de peixos de coloració i formes magnífiques. L'objectiu principal és obtindre'n la reproducció a la vinent primavera i aleshores posar-los a l'abast del públic.

L'Aquarium ha lograt la reproducció de diferents espècies de peixos que, en el seu temps, foren installades als llocs i basols del Parc; conseqüència d'això són ja avui tretze les espècies i varietats de peix que l'Aquarium pot oferir al públic.

A l'octubre, per eixamplar el radi de possibilitats de nous ingressos d'exemplars exòtics a l'Aquarium, la Direcció ha començat amb la Companyia Transatlàntica negociacions conduents a la importació d'animals de l'illa de Cuba i, a ésser possible, d'altres territoris sud-americans. Tasca semblant tenim el propòsit d'emprendre amb la Companyia Transmediterrània, pel que es refereix a la costa africana i illa de Fernando Poo.

Atés el malmès estat de l'Aquarium la Junta de Ciències acordà i procedeix a la substitució dels molts vidres trencats i d'altres treballs de consolidació urgent, treballs que alhora serviran d'assaig i resolució de problemes que planteja la nova installació projectada als jardins de Montjuïc.

La creació d'un Aquarium digne de Barcelona és la preocupació actual de la Junta que, articulant-lo amb el pla de conjunt de donar en aquella muntanya una manifestació de totes les activitats i serveis que la Junta patrocina. Un examen de diferents llocs d'emplaçament, per part del personal tècnic, determina proposar a la Junta com a preferent l'espai que ocupà l'anomenat "Restaurant d'Ambaixadors" amb la plaça i fonts que el volten. L'orientació i la cabuda permetria bastir un aquari entre els millors europeus que actualment existeixen. Les fonts i bassols permetrien la reproducció de molt diferents espècies de peixos, a cel obert per la benignitat del clima i exposició.

Això és quant ens digué, amablement, l'amic Bertran de Quintana.

A. R. D.

DE VALENCIA

El futur monument a Blasco Ibáñez

L'alcalde de València ha exposat a diferents personalitats d'aquella ciutat, els seus propòsits respecte al monument que deurà aixecar-se per a perpetuar la memòria del novellista valencià i republicà insigne, Vicents Blasco Ibáñez.

Dit monument s'aixecarà a la Plaça de la República, a la que els homes de la Dictadura varen posar el nom de Plaça del marquès d'Estella.

Per a erigir-lo, hom convocarà un concurs internacional amb un premi que potser arribi a un milió de pessetes, recollides mitjançant una subscripció que encapçalarà l'Ajuntament amb 150.000 pessetes, i a la que s'espera hi contribuirà l'Estat i altres organismes nacionals.

Diu un diari, que una societat cinematogràfica s'ha ofert per a filmar de franc el trasllat de les despulles de Blasco Ibáñez, des de Menton a València.

Un plet sensacional

El fill d'Edison, el gran inventor, no està d'acord amb el testament del seu pare. Una vegada més, l'interès material es sobreposa al respecte que sembla que els fills deurien tenir per a les decisions darreres dels pares

Sembla que això donarà lloc a un sorollós plet. El fill d'Edison, nascut del primer matrimoni del finat inventor, reivindica la fortuna que el seu pare ha deixat a la seva vidua. I als Estats Units ja s'han format dos bàndols: els dels que creuen que el reclamant té raó i els que creuen que no en té

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 19/11/1931, pàgina 1